

D E C I Z I E

30 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii: Nicolae Clima, Iuliana Oprea,

Ion Corolevschi și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de către avocatul Lilia Berladean în interesele lui Daghi Ștefan și Daghi Oxana, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Tamarei Daghi împotriva lui Daghi Ștefan, intervenient accesoriu Dundic Lilia cu privire la repunerea în termen, revocarea donației pentru ingratitudine, anularea contractului de donație, obligarea restituirii casei și terenului aferent și la acțiunea reconvențională a lui Daghi Ștefan și Daghi Oxana împotriva Tamarei Daghi cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate, partajul casei și terenului aferent, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 20 iunie 2013, prin care s-a respins apelul declarat de Daghi Ștefan și Daghi Oxana și s-a menținut hotărârea judecătoreiei Șoldănești din 4 februarie 2013

c o n s t a ț ă

La 3 decembrie 2007 Daghi Tamara a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Daghi Ștefan cu privire la repunerea în termen, revocarea donației pentru ingratitudine și anularea contractului de donație a casei de locuit cu teren aferent din 23 mai 2005.

În motivarea cererii de chemare în judecată Daghi Tamara a indicat că verbal a convenit cu pârâtul să-i doneze gospodăria, iar el să-i permită să locuiască în casă și să-i acorde întreținere.

La 23 mai 2005 a fost autentificat notarial contractul de donație.

Peste puțin timp fiul Daghi Ștefan s-a căsătorit instalându-se cu soția în casă și din acel moment deseori apar certuri, amenințări, o alungă din casa unde a muncit.

Consideră reclamanta Daghi Tamara că a comis o greșeală donând casa.

Cere Daghi Tamara restabilirea termenului de adresare în judecată, revocarea donației pentru ingratitudine și anularea contractului de donației a casei de locuit cu terenul aferent amplasate în satul Olișcani, raionul Șoldănești.

Prin hotărârea judecătoreiei Șoldănești din 10 februarie 2009 acțiunea a fost respinsă.

Daghi Tamara la 2 martie 2009 a atacat hotărârea cu apel.

Curtea de Apel Bălți prin decizia din 28 iulie 2009 a admis apelul declarat de Daghi Tamara, a casat hotărârea judecătoreiei Șoldănești din 10 februarie 2009 și a restituit pricina spre rejudecare în primă instanță.

La 9 noiembrie 2009 Daghi Ștefan a depus acțiune reconvențională împotriva Tamarei Daghi cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate privată asupra casei de locuit și terenului aferent.

În motivarea acțiunii reconvenționale Daghi Ștefan a indicat că prin contractul din 23 mai 2005 Daghi Tamara i-a donat casa de locuit și terenul aferent fără careva condiții. Casa donată era în stare de avariere și din surse financiare proprii a reparat-o capital, a construit suplimentar două odăi, bucătăria și alte construcții aferente.

La 28 decembrie 2009 Dudnic Lilia a depus cerere cu privire la partajul casei între ea, mama Daghi Tamara și fratele Daghi Ștefan.

Prin cererea din 12 ianuarie 2010 Dundic Lilia a solicitat antrenarea sa în proces în calitate de intervenient accesoriu și Judecătoria Șoldănești prin încheierea din aceeași dată a admis demersul (f. d. 156 vol. I).

Prin hotărârea judecătoreiei Șoldănești din 15 ianuarie 2010 acțiunea a fost admisă și s-a anulat contractul de donație a casei de locuit cu teren aferent din 23 mai 2005.

La 16 februarie 2010 Daghi Ștefan a atacat hotărârea din 15 ianuarie 2010 cu apel.

Curtea de Apel Bălți prin decizia din 4 mai 2010 a admis apelul declarat de Daghi Ștefan, a casat hotărârea judecătoreiei Șoldănești din 15 ianuarie 2010 și a restituit pricina spre rejudecare în primă instanță.

La 08 octombrie 2010 Dundic Lilia a depus cerere prin care a renunțat la pretenția de partaj a casei depusă la 28 decembrie 2009 (f. d. 224 vol. I).

Prin încheierea judecătoreiei Șoldănești din 8 octombrie 2010 s-a admis renunțul Liliei Dudnic de la acțiune și procesul a fost încetat (f. d. 121 vol. II).

Prin mandatele din 9 ianuarie 2012 avocatul Vasile Galescu a fost împuternicit de Daghi Ștefan și Daghi Oxana să le acorde asistență juridică cu dreptul de a modifica obiectul și temeiul acțiunii.

Avocatul Galescu Vasile a depus acțiune reconvențională în interesele lui Daghi Ștefan și Daghi Oxana împotriva Tamarei Daghi cu privire la partajarea casei de locuit.

În motivarea acțiunii reconvenționale avocatul Galescu Vasile a indicat că după încheierea contractului de donație Daghi Ștefan și Daghi Oxana au adus îmbunătățiri considerabile casei, consideră că aceștia au devenit proprietari și casa urmează a fi partajată conform raportului de expertiză.

Prin mandatul din 14 mai 2012 avocatul Lungu Artur a fost împuternicit de Daghi Tamara să-i acorde asistență juridică cu dreptul de a semna și depune cererea de chemare în judecată.

La 23 ianuarie 2013 avocatul Lungu Artur a depus cerere de concretizare a pretențiilor în care a solicitat revocarea donației casei de locuit și terenului aferent din 23 mai 2005 pentru ingraturitudine, obligarea lui Daghi Ștefan să restituie Tamarei Daghi casa de locuit și terenul aferent.

Prin hotărârea judecătoreiei Șoldănești din 4 februarie 2013 s-a admis parțial acțiunea Tamarei Daghi (f. d. 164 vol. II).

S-a revocat pentru ingraturitudine contractul de donație din 23 mai 2005 a casei de locuit și terenului aferent amplasate în satul Olișcani, raionul Șoldănești și s-a obligat Daghi Ștefan să restituie Tamarei Daghi casa de locuit și terenul aferent.

S-a încasat de la Daghi Ștefan în beneficiul Tamarei Daghi 5000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

Acțiunea reconvențională a lui Daghi Ștefan a fost respinsă integral ca fiind neîntemeiate.

Hotărârea primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Galescu Vasile la 4 martie 2013, de Daghi Ștefan și Daghi Oxana la 18 mai 2013.

Curtea de Apel Bălți prin decizia din 20 iunie 2013 a respins apelul declarat de Daghi Ștefan și Daghi Oxana și a menținut hotărârea judecătoreiei Șoldănești din 4 februarie 2013.

Prin mandatul din 20 iunie 2013 avocatul Berladean Lilia a fost împuternicită de Daghi Ștefan și Daghi Oxana să le acorde asistență juridică cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească.

La 26 iulie 2013 și 8 august 2013 avocatul Berladean Lilia a depus recurs în interesele lui Daghi Ștefan și Daghi Oxana împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 20 iunie 2013, cerând admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea Tamarei Daghi în latura revocării contractului de donație și încasarea cheltuielilor de judecată să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului avocatul Berladean Lilia a indicat că la data depunerii cererii de chemare în judecată temeiuri de revocare a contractului de donație nu erau, că intimata Daghi Tamara nu a dovedit că este lipsită de mijloace bănești pentru propria sa întreținere, că recurenții au construit o casă mai mică în aceeași gospodărie și au investit o sumă de bani colosală în reparația și renovarea casei de locuit.

A mai invocat că instanțele judecătorești nu au stabilit și elucidat deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă a litigiului, au examinat pricina superficial, au încălcat normele de drept material și le-au aplicat eronat și au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și nu au ținut cont că inițiatorul certurilor era Daghi Tamara.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) și art. 444 Codul de procedură civilă, recursul de examinează în lipsa părților, limitele invocate, în baza referinței depuse de către intimat și fără a administra noi dovezi.

La 16 septembrie 2013 avocatul Lungu Artur a depus în interesele Tamarei Daghi referință în care a indicat că recursul declarat nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 Codul de procedură civilă și a solicitat declararea inadmisibilității acestuia.

Judecând recursul declarat în limitele invocate pe baza materialelor din dosar și a referinței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este depus în termen, neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa părților copia deciziei la 09 iulie 2013 (f. d. 219 vol. II).

Astfel, recursul declarat la 29 iulie și 02 august 2013 este depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din actele pricinii rezultă că prin contractul din 23 mai 2005 Daghi Tamara a donat lui Daghi Ștefan casa de locuit și terenul aferent.

Daghi Tamara a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Daghi Ștefan cu privire la revocarea contractului de donație pe motiv de ingraturitudine, iar Daghi Ștefan acțiune reconvențională împotriva Tamarei Daghi cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate privată asupra casei de locuit, partajul casei și terenului aferent.

Prin hotărârea Judecătorei Șoldănești din 4 februarie 2013, menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 20 iunie 2013, s-a admis parțial acțiunea Tamarei Daghi.

S-a revocat pentru ingratitudine contractul de donație din 23 mai 2005 a casei de locuit și terenului aferent amplasate în satul Olișcani, raionul Șoldănești.

S-a obligat Daghi Ștefan să restituie Tamarei Daghi casa de locuit și terenul aferent.

S-a încasat de la Daghi Ștefan în beneficiul Tamarei Daghi 5000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

Acțiunea reconvențională a lui Daghi Ștefan a fost respinsă integral ca fiind neîntemeiată.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanțele de judecată au examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind probele administrate în conformitate cu art. 130 Codul de procedură civilă au emis hotărâri legale.

Argumentele invocate în cererea de recurs poartă caracter declarativ și nu servesc temei de casare a hotărârilor judecătorești din următoarele motive.

Conform art. 835 alin. (1) și (2) Codul civil, donația poate fi revocată dacă donatarul a atentat la viața donatorului sau a unei rude apropiate a acestuia, dacă se face vinovat de o altă faptă ilicită față de donator sau față de o rudă apropiată a acestuia, situații care atestă o ingratitudine gravă, sau dacă refuză fără motive întemeiate să acorde donatorului întreținerea datorată.

Dacă donația este revocată, se poate cere restituirea bunului donat.

Prin deciziile judecătorești din 10 ianuarie 2008 Daghi Ștefan și Daghi Oxana au fost sancționați contravențional pentru lezarea onoarei și demnității intimei Tamarei Daghi la 05 ianuarie 2008 (f. d. 14, 15 vol. I).

Prin raportul de examinare medico-legală a documentelor Tamarei Daghi efectuat în perioada 03-06 mai 2008 au fost constatate vătămări corporale medii cauzate de leziuni.

Prin sentința Judecătorei Șoldănești din 31 iulie 2009 Daghi Ștefan a fost liberat de răspundere penală pentru comiterea în adresa Tamarei Daghi a infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Codul penal în legătură cu împăcarea părților.

Prin actul de cercetare a condițiilor de trai ale Tamarei Daghi efectuat de comisia Primăriei satului Olișcani raionul Șoldănești s-a constatat că condițiile de trai ale Tamarei Daghi nu corespund condițiilor sanitaro-igienice și casa necesită lucrări suplimentare de finisare a construcției.

Circumstanțele descrise și probele administrate denotă cu certitudine temeinicia acțiunii de revocare a donației, precum și restituirea bunurilor donate.

Argumentele invocate de avocatul Berladean Lilia că intimații au adus îmbunătățiri imobilului nu servesc temei de respingere a acțiunii inițiale de revocare a contractului de donație și obligarea restituirii bunurilor donate din următoarele motive.

Articolul 835 alin. (2) Codul civil nu condiționează restituirea bunului donat de îmbunătățirile aduse acestuia.

În afară de aceasta, dispozițiile comune cu privire la rezoluțiunea, rezilierea și revocarea contractului sunt prevăzute în Cartea a treia, Titlul II Capitolul VII Codul civil.

Conform art. 739 alin. (2) Codul civil, dacă debitorul restituie bunul, compensează valoarea bunului sau dacă compensarea este exclusă conform art. 738 alin. (4) lit. a)–c), lui i se restituie cheltuielile necesare făcute în legătură cu bunul. Alte cheltuieli se restituie doar în măsura în care creditorul realizează o îmbogățire de pe urma lor.

Așadar, din sensul normei de drept citate rezultă că Daghi Ștefan și Daghi Tamara pot pretinde doar compensarea cheltuielilor suportate în legătură cu îmbunătățirile aduse imobilului.

Avocatul Berladean Lilia hotărîrea primei instanțe și decizia instanței de apel în partea respingerii acțiunii reconvenționale a lui Daghi Ștefan și Daghi Oxana împotriva Tamarei Daghi cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate, partajul casei și terenului aferent cu apel și recurs nu a contestat și Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră inoportun de a se pronunța în această parte.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că prima instanță și instanța de apel au examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material și procedural, au verificat și apreciat probele administrate în conformitate cu art. 130 Codul de procedură civilă și au emis hotărîri legale, iar argumentele invocate de avocatul Lilia Berladean în interesele lui Daghi Ștefan și Daghi Oxana în cererea de recurs sunt neîntemeiate și poartă caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărîrile judecătorești atacate.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de avocatul Lilia Berladean în interesele lui Daghi Ștefan și Daghi Oxana.

Se menține decizia Curții de Apel Bălți din 20 iunie 2013 și hotărîrea Judecătoriei Șoldănești din 04 februarie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Tamarei Daghi împotriva lui Daghi Ștefan, intervenient accesoriu Dundic Lilia cu privire la repunerea în termen, revocarea donației pentru ingratitudine, anularea contractului de donație, obligarea restituirii casei și terenului aferent și la acțiunea reconvențională a lui Daghi Ștefan și Daghi Oxana împotriva Tamarei Daghi cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate, partajul casei și terenului aferent.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul	/semnătura/	Valeriu Doagă
Judecătorii	/semnătura/	Nicolae Clima
	/semnătura/	Iuliana Oprea
	/semnătura/	Ion Corolevski
	/semnătura/	Sveatoslav Moldovan

Copia corespunde originalului

Judecător Sveatoslav Moldovan